

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
STERİLİZASYON – DEZENFEKSİYON TALİMATI

Doküman No : OE-EKS-PR-001/TL-006
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No : 001
Revizyon Tarihi : 21.11.2017
Sayfa No : 1 / 5

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, hastane genelindeki sterilizasyon/dezenfeksiyon uygulamaları için sterilizasyon yöntemlerini, dezenfektan seçimi ve dezenfektanların kullanım ilkelerini belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat, hastanedeki tüm birimleri ve çalışanları kapsar.

3. TANIMLAR

Temizlik: Görünür kir ve organik/inorganik artıkların mekanik olarak su ve deterjan veya enzimatik ürünler kullanarak uzaklaştırılması.

Sterilizasyon: Cansız maddeler üzerinde bulunan canlı organizmaların sporlar dahil, kimyasal ve fiziksel metodlarla öldürülmesidir.

Dezenfeksiyon: Sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların cansız ortamdaki elimine edilmesi.

Kritik aletler: Vücudun steril boşluklarına temas eden aletler

Yarı kritik aletler: Steril olmayan ancak mukoz membranlarla temas eden aletler

Kritik olmayan aletler: Vücudun sağlam dokularıyla temas eden aletler

Yüksek düzey dezenfeksiyon: Tüm vejetatif bakteriler, virüsler ve mantar sporları ile bakteri sporlarının bir kısmının eliminasyonu.

Orta düzey dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve diğer vejetatif bakterilerle, virüs ve mantarların çoğunun inaktive edilmesi. Ancak bakteri sporları yok edilemez.

Düşük düzey dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve zarfsız virüslere etkisiz olan, ancak bir kısmın vejetatif mikroorganizmaları inaktive edebilen dezenfeksiyon seviyesi.

Dekontaminasyon: Kontamine malzemenin temizlik, dezenfeksiyon veya sterilizasyon ile kullanıma elverişli hale getirilmesi.

Germisit: Mikroorganizmaları tahrip eden herhangi bir madde (dezenfektan, antiseptik, sanitizer)

Dezenfektan: Cansız ortamda mikroorganizmaları inaktive etmek için kullanılan maddeler.

Antiseptik: Canlı üzerinde kullanılabilen germisitler

Sanitizer: Başlıca gıda ve içeceklerle ilgili malzemelerde kullanılan dezenfektanlar

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM

**İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
STERİLİZASYON – DEZENFEKSİYON TALİMATI**

Doküman No : OE-EKS-PR-001/TL-006
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No : 001
Revizyon Tarihi : 21.11.2017
Sayfa No : 2 / 5

Dezenfeksiyon düzeylerine göre kimyasal dezenfektanlar	
	Dezenfektan-konsantrasyon
Yüksek düzey dezenfeksiyonu	Gluteraldehit %2, Hidrojen Peroksit %7.5 Perasetik asit % 0.2 Hipoklorid 10000ppm
Orta düzey dezenfeksiyonu	Etil-izopropil alkol %70 İyot 50-150 ppm Hipoklorid 1000-5000 ppm
Düşük düzey dezenfeksiyonu	Hipoklorid 50-500 ppm Quarterner amonyum bileşikler %0.5-2

4. UYGULAMALAR:

- 4.1. İÜ Onkoloji Enstitüsünün sterilizasyon hizmetleri 20.02.2014 tarih ve 77977501.600.99-[0.01]:361 sayılı resmi yazışmaya dayanılarak İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesi Sterilizasyon Ünitelerinden sağlanmaktadır.
- 4.2. Cerrahi alet ve ekipmanların mekanik temizliği ilgili bölüm personeli tarafından, kumaş ürünlerin mekanik temizliği çamaşırhane tarafından yapılır.
- 4.3. Mekanik temizliği yapılan ürünler cerrahi bohçalara, kilitli metal setlere veya sterilizasyon rulosuna yerleştirilir. Bohça, set ve ruloların içerisine kimyasal indikatör yerleştirilir.
- 4.4. Hazırlanan malzemeler ilgili bölümün personeli tarafından İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesi Sterilizasyon ünitelerine transfer edilir.
- 4.5. Sterilizasyon ünitesine teslim edilecek ürünler ilgili personel tarafından " **Sterilizasyon Malzeme Teslim Formu** " ile sterilizasyon ünitesi çalışanına teslim edilir.
- 4.6. Malzemelerin standart koşullarda sterilize edildiği malzemelerin üzerine yapıştırılan özel etiket (hangi döngü, cihaz, sterilizasyon tarihi), kimyasal indikatör, biyolojik indikatör ve otoklav bandındaki renk değişikliği ile anlaşılır.
- 4.7. Steril edilen malzemeler yine " **Sterilizasyon Malzeme Teslim Formu** " aracılığıyla ilgili bölüm personeli tarafından alınır.

4.8. Paketleme Yöntemleri:

4.8.1. Zarf Yöntemi:

- Masa üzerine çift katlı 2 bez bohça veya 1 bohçanın üzerine medikal paketleme kağıdı veya çift medikal kağıt serilir.

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
STERİLİZASYON – DEZENFEKSİYON TALİMATI

Doküman No : OE-EKS-PR-001/TL-006
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No : 001
Revizyon Tarihi : 21.11.2017
Sayfa No : 3 / 5

- Alet seti ortaya köşeli olarak yerleştirilir.
- Önce geniş taraftaki köşe alet setinin üzerine çevrilir ve uç kısmı kolay açılabilmesi için geriye kıvrılır.
- Sağ ve sol köşe uçları geriye kıvrılarak paketlenen malzemenin üzerine katlanır.
- Son olarak diğer geniş taraf malzemenin üzerine katlanır. uç paketin içinden geçebilecek şekilde sıkıştırılır.
- İkinci kat örtüde aynı yöntemle kapatılır ve bantlanır.

4.8.2. Dikdörtgen Yöntemi:

- Masa üzerine çift katlı 2 bez bohça veya 1 bohçanın üzerine medikal paketleme kağıdı veya çift medikal kağıt serilir.
- Malzeme kenarlara paralel olarak yerleştirilir.
- Önce geniş taraf malzemenin üzerine katlanır, bir kısım geri çevrilir.
- Diğer geniş taraf aynı şekilde üzerine katlanır.
- Sağ ve sol taraf aynı tarzda sırayla katlanır.
- İkinci kat örtüde aynı yöntemle kapatılır ve bantlanır.

4.8.3. Kağıt/Plastik Poşetlerle Paketleme Yöntemi:

- Paketlenen malzemeye uygun büyüklükte kağıt/plastik poşet seçilir.
- Makine yardımıyla kağıdın bir tarafı yapıştırılarak malzeme içine yerleştirilir, daha sonra diğer taraf yapıştırılır.
- Paket ağır veya birden fazla alet paketlenen ise çift kat paketleme yapılır.
- Çift kat paketlemede içteki paketin bir tarafı kapatılır, diğer tarafı şeffaf kısma doğru kıvrılır. Paket yapılan aletin özelliğinin kapatılmamasına dikkat edilir.
- Üst paketi yaparken içteki paketin açık olan kısmının paketin açma yönüne gelmesine dikkat edilmelidir.
- Paketin ısı ile yapışan bölümün dış kısmına tarih yazılır. Paket üzerine direkt olarak yazı yazılmaz.
- Barkotlar ve etiketler kağıt kısmına değil poşet kısmına yapıştırılır

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
STERİLİZASYON – DEZENFEKSİYON TALİMATI

Doküman No : OE-EKS-PR-001/TL-006
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No : 001
Revizyon Tarihi : 21.11.2017
Sayfa No : 4 / 5

Alet Sınıflandırılması ve Dezenfeksiyon/Sterilizasyon Özellikleri:

Kritiklik Düzeyi	Aletler	Dezenfeksiyon/Sterilizasyon	Öneriler
Kritik Aletler	Cerrahi aletler Protezler	Isıya dayanıklı olanlar için otoklav ile sterilizasyon Isıya dayanıksız olanlar için hidrojen peroksit ile sterilizasyon	Tek kullanımlık aletler tekrar kullanılmamalıdır.
Yarı kritik aletler	Endotrekeal tüpler, Trakeostomi kanülü Hava yolu araçları, Anestezi solunum devreleri, Laringoskop bladeleri	Perasetik asit içine 10 dk yüksek düzey dezenfeksiyon (sterilizasyon)	Dezenfeksiyon sonrası distile su ile durulanmalı, kurutulmalı ve dolapta saklanmalıdır.
Kritik Olmayan Aletler	Termometreler	%70 etil/izopropil alkol ile kuvvetlice ovuşturularak silmek	Her hastaya özel termometre kullanılması önerilir. Ortak kullanım önerilmemektedir.
	Hidroterapi tankları	1/100 dilüe çamaşır suyu ile tank doldurulup 10 dk beklenir, sonra boşaltılıp kuruyuncaya kadar beklenir	Fenoller ve dezenfektan etkili iyodoforlar da aynı amaçla kullanılabilir
	Tonometreler	%70 alkol püskürtülür ve kuruması beklenir.	Her kullanımdan önce ve sonra silinerek dezenfekte edilmelidir.
	Tansiyon aleti manşonu, EKG kablo ve problemleri, tutucuları, steteskop, ilaç kadehleri, oksijen maskeleri, ambu mask	1/100 dilüe çamaşır suyu ya da %70 alkol ile silinir	Çamaşır suyu sadece sert ve düzgün yüzeyler için uygundur. Deri, mukoza ve göz irritasyonu ve metal yüzeylerde korozyon yapabilir.
	Nemlendiriciler	Tek kullanımlık olması önerilir	Mutlaka içine steril su konulmalıdır. Sabit nemlendiriciler kullanılıyorsa her hastadan sonra çıkarılmalı 1/10 çamaşır suyu ile dezenfekte edilmeli ve kullanılmadığı zaman kuru olarak tutulmalıdır
	Medikasyon Nebülizatörü	1. Tek kullanımlık olması önerilir 2. Aynı hastada tedavi sonuna kadar kullanılabilir	Alkolle silinip kuruduktan sonra kullanılabilir
	Kumaş ve tekstil malzemeler	1. %3 H ₂ O ₂ kullanılır 2. Sağlanamadığı takdirde 1/100 çamaşır suyu kullanılır.	

HAZIRLAYAN:

GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:

ONAYLAYAN:

SÜREÇ SORUMLUSU

KALİTE TEMSİLCİSİ

BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
STERİLİZASYON – DEZENFEKSİYON TALİMATI

Doküman No : OE-EKS-PR-001/TL-006
İlk Yayın Tarihi : 06.10.2017
Revizyon No : 001
Revizyon Tarihi : 21.11.2017
Sayfa No : 5 / 5

4.9. Dezenfektanların Kullanımında dikkat edilmesi gereken kurallar:

- 4.9.1. Kimyasal solüsyon içerisinden çıkarılan tüm malzemeler mutlaka serum fizyolojik veya distile su ile durulanıp kurutulur.
- 4.9.2. Sporid etki isteniyorsa aletler solüsyon içerisinde bir saat bekletilir.
- 4.9.3. Dezenfektanlar kullanılmadan hemen önce sulandırılmalıdır.
- 4.9.4. Solüsyon günlük hazırlanır.
- 4.9.5. Dezenfektan eksildikçe üzerine ilave yapılmaz.
- 4.9.6. Dezenfektanların etki süresi kullanıcılar tarafından bilinir.
- 4.9.7. Dezenfekte edilecek madde önce kaba kirlerinden arındırılır ve
- 4.9.8. Nesne tamamen solüsyona batırılır.
- 4.9.9. Yoğun kontaminasyonda çamaşır suyu 1/10 oranında sulandırılır.
- 4.9.10. Çamaşır suyu başka temizlik ürünleriyle karıştırılmaz.

4.10. Steril Malzemenin Saklanması

- 4.10.1. Steril malzeme paketleri temiz alanda saklanır.
- 4.10.2. Saklama alanlarının ısı-nem düzeyleri ameliyathane sorumlu hemşiresi tarafından izlenir ve “Isı-Nem Takip Formu” ile kayıt altına alınır.
- 4.10.3. Steril paketlerin, tavan, duvar ve zeminle doğrudan teması önlenir.
- 4.10.4. Steril malzeme tek katlı beze sarılmış olarak, kapalı kapta 1 hafta; açıkta 2 gün bekletilebilir. Bu süreler aşılsa yeniden steril edilir.
- 4.10.5. Steril paketlenmiş malzemenin depolama süreleri aşağıda belirtilmiştir:
- 4.10.6. Uygun saklama koşullarında (18-22 derece ve %35-60 nem oranı) depolama süreleri
 - Polipropilen tyveck poşet ile paketlenen malzemeler 1 yıl
 - Sterilizasyon poşetleriyle paketlenen malzemeler 6 ay
 - Çift kat tekstil ile paketlenmiş malzemeler 30 gün
 - Çift kat wrap ile paketlenmiş malzemeler 30 gün

5. İlgili Dokümanlar:

- 5.1. Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi/İndikatör Takip Formu
- 5.2. Isı-Nem Takip Formu
- 5.3. Sterilizasyon Malzeme Teslim Formu

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM